

Soldater, der blev såret i Irak, får vidt forskellig erstatning

ERSTATNING

ANDREAS FEUERBACH,
TIDLIGERE SOLDAT, IRAK HOLD 6

I 2003 SENDES det første hold danske soldater til Irak. I 2007 trækkes det sidste hold ud. Soldaterne indgår i en multinational styrke, som skal opretholde sikkerhed, støtte den civile genopbygningsindsats og uddanne irakiske sikkerhedsstyrker. Det er ikke uden fare for danske soldater, som jævnlig udsættes for angreb. En af de største trusler for udsendte soldater i Irak er vejsidebomber.

Min patrulje bliver udsat for et tredobbelte vejsidebombeangreb i Al Harta 1. oktober 2005. En soldat dør øjeblikkelig, to oversås med fragmenter, jeg mister selv venstre dominante arm og får tinnitus på begge ører. I starten af 2006 modtager jeg erstatning fra forsvarrets erstatnings- og godtgørelsesordning. Året efter - 1. maj 2007 - fordobles erstatningsbeløbet uden tilbagevirkende kraft for os, der kom til skade før denne dato.

JEG BESLUTTEDE mig for at undersøge, hvorfor den nye erstatningsordning trådte i kraft. Et af hovedargumenterne fra Forsvarsministeriet er, at soldater ud-

sendes på farligere missioner med større risici for tilskadekomst.

På baggrund af den oplysning var det nærliggende at undersøge trusselsniveauet på de danske Irakmissioner i perioden 2003-07. De første vejsidebombe-kampagner i det danske missionsområde begynder i juni 2005, hvilket antagelig bidrager til et øget trusselsniveau. Hertil rejser jeg spørgsmålet, om en mere præcis skæringsdato for det ændrede erstatningsbeløb ikke burde være juni 2005.

Mine undersøgelser bygger blandt andet på, at jeg har fået aktindsigt i en række dokumenter fra Forsvarsministeriet samt Den Værnfælles Forsvarskommando, der beskriver de konkrete feltforhold. Det er især uge- og månedsrapporter, der beskriver, hvordan missionerne forløber. I 68 pct. af uge- og månedsrapporterne står der med variationer i ordvalget: IED-truslen (vejsidebombetruslen, red.) er fortsat meget høj og repræsenterer den største risiko for danske soldater i AO (ansvarsområdet, red.).

Dette bekræfter, at vejsidebombetruslen gennemgående vurderes som den største trussel. Desværre har det endnu ikke været muligt at få indsigt i alle uge- og månedsrapporter fra 2003-07, da Den Værnfælles Forsvarskommando mener,

at det er for ressourcekrævende at udlevere dem.

DET NYESTE eksempel på, at erstatningsordninger kan ændres, er, at regeringen i 2014 ændrede loven for, hvor lang tid der må gå, inden personer med posttraumatisk stresssyndrom (PTSD) kan få erstatning. Kravet om lægelig dokumentation senest seks måneder efter udsendelse blev sløjftet. Her var flere politikere hurtigt ude at kræve, at loven blev ændret.

I dag har vi erstatningsvilkår, der ikke tager højde for de soldater og andet personel, der kom til skade før 1. maj 2007. Her er datoen for, hvornår ens sag er afgjort, udslagsgivende for, hvilken erstatning man tilkendes.

I et notat fra Forsvarsministeriet fremgår det, at udgifter til erstatning til personer fra tidligere Irakmissioner i 2004, 2005 og 2006 beløber sig til i alt 5,7 mio. kr. Det vil sandsynligvis koste et tilsvarende beløb plus udgifter til eventuel lovændring, hvis tidligere udsendte skal have erstatning efter den nye ordning.

Det vil klæde de politikere, der sendte os i krig, at tage ansvar for, at den gældende erstatningsordning bliver up to date, så soldater og andet personel, der kom til skade før 1. maj 2007, kan blive omfattet af den nye erstatningsordning.